

FELSŐ-ZEMPLÉN

TÁRSADALMI HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

SZERKESZTŐSÉG:

Hova a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő:

Török-utca 220 szám.

Kéziratok nem adtnak vissza.

Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.

— Nyílt-ter soronként 20 kr. —

Hirdetések jutányosan számítottak.

ELŐFIZETESI DIJ:

Égész évre	4 frt.
Fél évre	2 frt.
Negyed évre	1 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

KIADÓHIVATAL:

Hova az előfizetések, hirdetési és nyílttéri díjak küldendők:

Landesman B. könyvnyomdája.

Betáblázott birtokok.

Az emberek tulnyomó része a birtok, a vagyon alatt leginkább a pénzt, földet, házat, jószágokat értik s szerintök a ki ezekkel bír, az, mert gazdag, tehát boldog s szerencés, s így természetesen előtűnik, ki ezek valamelyikében vagy mindenkéiben szüköt lát, az szánandó, szegény, szerencsétlen és így — boldogtalan.

E téves felfogás onnét ered, mivel ezek olyan látszó javak, melyekkel sok-sok ügyeinken könnyen segíthetünk úgy magunkon, mint másokon, — a többi javak, ellenben kevésbé feltűnők lévén, majdnem semmibe vétetnek általunk.

Kinek jutna például eszébe, hogy irigyelné valakitől az épséget és erőt? Holott ezeknek segélyével sokan mennyi vagyont szereztek már. Tekintik-e vagyonnak az ügyességet, mely gyakran milyen szerencsének lett már alapja. Ki hinné, hogy az értelmes józan ész, az éberség és előrelátás adománya által mily sokan jutottak magas pozícióra? Hányan nem tartják birtoknak a munkaképességet és munkaszeretést szép erényeit.

A mely eszköz által vagyon, állás, tisztés állapot szereshető, az maga valósággal a birtok. Például: pénzen mily temérdek tárgy megvásárolható — tehát a pénz birtok vagy vagyon. Igen, de a pénz a fenti tehetségek okos felhasználásával lesz megszereshető.

Vannak esetek, mikor a tehetségek gyengék, s majdnem hiányzanak, de ez

esetben pótolják azt sokaknál a szerencés viszonyok vagy a jó környezet.

Ime a „birtok“ szónak helyes fogalma, melyben és a melyek által vagy rendes, úgynevezett türrhető állapotot, jó anyagi helyzetet, vagyont, vagy nagy gazdagságot, avagy díszes, fényes, vagy hatalmas állást szerezhethetünk magunknak e földön.

A fenti dolgok helytelen felfogásának eredménye tehát az az általános panasz a szegényebb osztálynál, hogy nem lévén nekik irigylésre méltó birtokuk, ők irigyelik másoktól, a vagyonosabbaktól azt, miben ők esetleg nagyobb szüköt látnak. Irigylik a jól élést, a ruhát, lakást, kényelmet — szóval — a pénzt, a tehetőséget és a vagyont.

De ugyan ki is tagadhatná, hogy a szegénynek a szerencséje is többnyire szegény? Ellenben az is tagadhatlan, hogy sok anyagilag szegénynek egyéb kiváló testi- vagy lelkítulajdonait meg hány gazda irigyeli, s ha lehetne, drága pénzen megvásárolná?

Ezeket szem előtt tartva, a birtok fogalma olyan tág fogalom s olyan értékekből áll, mely egyenlőtlenül bár, de bőlesen osztott szét a mindenké ura által, azért, hogy ezen látszólagos egyenlőtlenység a munkásság s a szeretet törvényei által kiegyenlítettén, kinek-kinek sorsa meghatározatván, elnyelje azt egymás közös segélye által, a mit és a mennyit helyzete, szüksége és igényei megkívánnak.

Ha ez az állapot itt ott mégis nagyon aránytalanul válnék s bizonyos körülmény

közbejöttével egyik-másiknál szükölködést okozna — azok helyes életnézettel könnyen elháríthatók lesznek ha meggondoljuk, hogy a böles alkotó a fenti tehetségeket és állapotokat nem egyes embereknek, nem az „én“-nek teremtette és adományozta, hanem mindenké, azaz nekünk, tehát mindnyájunknak rendelte, t. i. hogy ki-ki a maga tehetsége, birtoka, testi- vagy lelkijavaiból juttasson másoknak annyit, mennyi a szükölködés, inség, szegénység, nyomor megszüntetésére teljesen elégséges, hogy mindenké éljenek, örüljenek és megelégedjenek a földnek javaiból!

Szegénységnek, nyomornak, inségnek csak ott kellett lennie, a hol azt az illetők önmaguk keresik vagy szerzik maguknak.

A lomhák, a részegek, a szenvedélyek rabjai többnyire önmaguk okai a nyomornak — de már családjuk szánalomra méltó.

Honnan van tehát mégis annyi köny, keserűség, fájdalom, nélkülözés, nyomor és szegénység e földön, holott Isten minden ajándékából ad temérdek felesleget, mely azokat megszüntetné, s az e miatt okozott panaszokat elnémitaná? Megkísérlem megmagyarázni.

1. Onnan, mivel az emberek azt hiszik, hogy a nekik osztályrészüll jutott testi- vagy lelkiadomány egyesegyedüli övéké — s ahhoz másnak semmi jussa, holott mennyi különböző sorsu egyéneknek kellett közreműködni, kik által ama birtokot, vagyont vagy tulajdont az illető beszerezhetette!

TÁRCZA.**A törvényszék előtt.**

„Tekintetes Törvényszék! Mindenekelőtt bocsanatot kérek a tekintetes törvényszéktől, ha talán hosszabban igénybe veszem türelmüket, mint az közönséges panaszoknál szokás, de azt hiszem, hogy a mellett, hogy szívemet egy régóta nyomó nehéz teherrel szabadított meg, a tárgyi tényállásra megvilágosítást nyújtok.“

Dr. Kövy Ernő e szavaknál a törvényszéki elnök jószágos arcába tekintett, némi kis biztatást remélve ahhoz, a mit elmondani akart.

A vád mindennapi. Biróságoknál közönséges dolog. Azonban rendkívüli érdekessé s feltűnővé teszi a vádat a vádlott egyénisége, ki nem más, mint a gazdag Sárrety Tamás egyetlen leánya, a szép Olga. Ott ül a tárgyalási teremben a bájos Olga, atyja oldalán, talpig feketébe öltözve, mi még jobban illt arczához s szemét, mint a bibliai Magdolna, lesütve tartja s csak olykor-olykor, midőn a vádló egyenesen hozzá intézte szavait, emelte fel. Az elnök inté, dr. Kövy vádló folytatá.

A mint tudni méltóztatik, orvos vagyok a szomszéd városban. Ezelőtt pár évvel ilyen minőségben hívtak régi, jó ismerősömhöz, Sárrety urhoz, illetőleg leányához, Olga kisasszonyhoz, a ki most itt, mint vádlott, foglal helyet. Felesleges említenem, mert hiszen Olga kisasszonyt csak egyszer kell látni, hogy pátiensembe a legelső látogatásomkor fülig szerelmes lettem s ha úterét fogtam, majd kiugrott az én szívem, annyira ugrándozott. A kisasszony baja csak rövid, mulékony baj volt, de én azt állítva, hogy a kisasszony hosszabb gondozást és ápolást igényel, napoként kétszer, sőt többször is meglátogattam.

A kisasszony teljesen felgyógyult s én aztán nem mint orvos, hanem mint udvarló, jártam házukhoz, annyival inkább, mivel azt is észrevettem, hogy a kisasszony nem marad teljesen érzéketlen irányomban. Az egész ház, sőt már az ismerősök is Olga kisasszony jegyesének tartottak s már azon voltam, hogy ünnepelesen megkérjem a kisasszony kezét, midőn egy kellemetlen esemény romba döntötte összes reményemet s vele együtt egész boldogságomat is.

Ha jól emlékszem, úgy történt az egész, hogy valami tárgy felett vitakoztunk, ah! igen, ép a házasságról beszélgettünk. A kisasszony, mint minden leány, nagy idealista, én pedig, mint minden józanul gondolkozó egyén, realista vagyok.

A kisasszony azt állította, hogy a házassághoz nem kell egyéb, mint szerelem; én pedig azt mondtam, hogy bizony jó a szerelem mellé, ha van egy kis harapni való is. Hideg tűzhely mellett fázik Vénus. S iparkodtam neki kiféjteni, hogy a házasságot úgy, a hogy ő képzele, lehetetlenség, merő phantasia, stb. és hogy az a nő, a ki úgy óhajit férjhez menni, mekkorát fog csalódni.

Ezzel szemben feleltem azon oldalát az előre látásnak, melyet követni kell az okos és ügyes férfiak, mielőtt megnősül, stb., stb. Ezen összekaptunk. O engem párti vadásznak, meg mindenké elmondott; persze én se maradtam adós a felelettel, úgy, hogy mind a ketten sértődve váltunk el egymástól. Sárretyékhez többet nem mentem, pedig már a szívem is... úgy vonzott oda. Sőt még, ha az utczán találkoztunk is, ő eltorzította fejét, hogy valamiképp ne köszönjek neki, szóval, mint két teljesen idegen haladtunk el egymás mellett.

Mint talán tetszik tudni tek. törvényszéknek, az ottani zene-egyesület mintegy három hét előtt mulatságot rendezett. Én kötelességemnek tartottam elmenni annál is inkább, mert a zene-egyesület

nek pártoló tagja vagyok, s a zene-egyesületi piccolós meg igen jó barátom. A mint a terembe beléptem, majd kővé nem meredtem: Olga kisasszony is ott volt. Nekem Horkay Géza barátom azt mondta, hogy Sárretyék Pesten vannak, s így nem vehetnek részt a mulatságban.

A Géza pajtás — már boesánat a kifejezésért — nagy kópé. Azt, hogy kitűnő valcer-tánczos, ügyes négyes-rendező, páratlan kézfej-toló s tojásdobó, azt mindenki tudja, de hogy összehoroló is legyen, azt még eddig nem tudtam, mert hiszen előbb neki kellene megpróbálni. Azt akarta ugyanis, hogy én találkozzam Olga kisasszonnyal.

Természetesen, hogy nagyon feszült helyzetben leszünk mind a ketten, ha találkozzunk egy négyesben, mikor haragban vagyunk egymással! Hogy fog majd sikerülni a dupla-chainé, meg a chassé-balangé, tour de mains, hogy nyújtsam a sétánál neki a karom, mikor még az utczán sem köszönünk egymásnak? Kész a confusió s akkor lesz nekem mit hallanom Géza barátomtól!

Legjobban szerettem volna a mulatság színhelyéről ellállni, de nem tehettem, mert már négyesre is voltam foglalkozva, egy gümbölyű kis szöke leányval, a kit a mamája Esztiének szólított. Ott tehát nem hagyhattam cserben.

Igy évődtem és tépelődtem magamban folyton, azon törve fejemet, hogy mint lehetne kiszabadulni a hinárból. Egyszerre egy remek gondolat ezikázott át az agyamban. Ha az egyszeri országgyűlési képviselő elmerhetet a polgármesterhez bocsanatot kérné, mért ne mehetnék én el Olga kisasszonyhoz, a ki se nem országgyűlési képviselő, se nem polgármester, hanem bizonyára szebb, mint amazok.

Gondolatom tett követte. Oda léptem Olga kisasszonyhoz s bocsanatot kértem tőle, ha mult-kori félreértés következtében megsértettem. Szent lett a béke, beszélgetésbe boesátkoztunk, mintha mi sem történt volna, sőt a második négyesre is

2 Onnan, mivel az emberek azt hiszik, hogy ha a megalkudott bért kinek-kinek megadták, megfizették, avagy lerótták — azontul soha és senkinek nem tartoznak többé! Holott az Isten minden egyének tehetségére, képességére avagy bármilyen néven nevezendő vagyonára, erejére, stb. — rítáblázott bizonyos fokú mértékű adósságot, vagyis tartozást, a melynek kamatait úgy, mint tőkét leróni, törleszteni édes mindnyáján kötelesek vagyunk, annyival is inkább, mivel amaz „örök bíró“ a vett ajándék vagy adomány mértéke szerint ejtendi meg a végső számadást, és a kinek többet adott, bizonyára nehezebb számadása is lesz.

Nincs tehát olyan szegény, olyan erőtelen, annál kevésbé tehetséges vagy gazdag, kinek ne volna adóssága s kinek javaira — legyen az testi- vagy lelki ajándék — több-kevesebb teher ne volna reá táblázva, melyet e földön kell még rendeznie, hogy a bíró előtt megállhasson, s a törlesztést, ha nem teljesítette, az adósok börtönébe ne jusson, honnan nem lesz felebbezés, honnan nincsen szabadulás, mert a rettenetes ítélet alól nincs törvény, nem lesz ügyvéd, a ki felmenthesse.

Tehát törlesszük adósságainkat! Tegyük jót abból, a mivel bírnak, s annyit a mennyit csak lehet.

Legyünk segítségére a kisszőlő-birtokosoknak.

A szőlők felújításáról szóló törvény és szabályzat bár hivatva van a minimális területre nézve is segítséget s kölcsönt adni, mégis jelenlegi keretében a kisbirtokosok vonakodnak ezt igénybe venni s aggályaik nem is minden ok nélküliek. És mégis a kisbirtokoson, termelőinknek zömén segíteni s azt kész szőlőhöz juttatni: ez volna egy a törvényhozásnak, mint a társadalomnak feladata.

Ugy véljük, hogy ezt a kérdést az országos szőlőtelepítő-szövetkezet fogja megoldani, mely a helyes uton jár, midőn az alábbi körülírt eljárást szándékozza meghonosítani.

Számításunk alapjául ne vegyük a tör-

vény minimális területét, hanem 1 kat. holdat. Egy gazda, kinek egy oly hold szőlője volt, melynek talaja szőlőültetésre alkalmas, annak idején maga dolgozott szőlőjében családtagjaival együtt; de ma saját erejéből nem bírja szőlőjét újratelepíteni és családja fenntartása végett napszámba kénytelen dolgozni. Ily szőlős gazda, hogy szőlőjében az okvetlen szükséges rigolirozást végezni képes legyen, kapna a szövetkezettől a tél folyamán a munka haladtával, a helybeli ügyvivő által közvetítve, részletekben száz forintot. Ezzel meg van adva a mód, hogy az illető saját erejéből rigolirozhasssa.

Tavasszal aztán kap körülbelül 100 forint értékig menő amerikai alany-vesszőt és oltványokat, hogy a jövő évre nemes zöld galya is legyen, és 50 fít értékű karót. Mivel előreláthatólag a szövetkezetnek saját telepei lesznek, valamint sok helyen saját embereivel fog nagyobb terjedelmű szőlőt telepíteni, ez okból az illető gazdát könnyű szerrel küldi el a hozzá legközelebb eső telepre a folyamatban lévő munkálatok tanulmányozása végett. Így lesz első sorban az ültetéssel kapcsolatos többi munkákkal is. Ez uton tehát megkapja az utasítást az első év munkáiról. A következő évben meg lesz tanítva a metszésre és a zöld oltásra, az oltványok kezelésére és ősszel való lebujtatására. Ezek szerint, ha elemi csapás nem éri, a harmadik évben már érett gerezdeket fog szütni. Lássuk tehát, minő kölcsönben részesült az egy holdas gazda.

Rigolirozáshoz kapott 100 forintot, oltvány és alanyvessző képében 100 fítot, karó képében 50 fítot. Egy szövetkezeti részjegy 50 forint, mert tartozik taggá lenni, és egyéb kiadásokra 50 fítot; tehát összesen 350 fítot. Ezt az összeget a 4-ik vagy 5-ik évtől 35 fítjával az esedékes kamatokkal együtt 10 év alatt könnyen letörlesztheti. Hogy egy hold betelepített kész oltványos szőlő évi 35 fít törlesztést 10 év alatt kibír-e, ehhez azt hiszem nem kell nagy magyarázat, sem tulságos vérmes remény, ha átlag felvesszük, hogy 20 hectoliter terem á 15 fít. Ezen a módon a kisbirtokos könnyű szerrel termő szőlőhöz jutott; szőlője lekötötte az itt maradásra, nem fog tehát gondolni a kivándorlásra s a szövetkezet megoldotta a szocializmus egyik nagy kérdését. A szövetkezet, hogy pénzerejét ne fixirozza, gondoskodni fog majd arról is, hogy ezen kölcsönöket más helyütt eszkomptáltassa és a pénzt folyósítsa, hogy ugyanazon összeggel

ismét más baján segítsen. Ez által aránylag, mondjuk, hogy csak aránylag, kisebb öszszeggel ennek folytonos hasznosítása által nagy dolgokat van hivatva művelni. Az egy holdnyi terület birtokosa 15 év múlva nem tartozik többé és 1 szövetkezeti részjeggyel is bír.

Az elmondott eset csak egy példát világít meg; de ehhez hasonló esetek számtalan variációkban fognak érvényesülni.

Ott van egy másik példa, midőn az Agrárbank által adandó kölcsön esetekben a szövetkezet fogja a telepítést végezni s a tulajdonos a harmadik évben, midőn az már termőre fordult, átveszi a betelepített szőlőt. A szövetkezet van hivatva a kistermelőn segíteni az által, hogy neki szőlőt telepíteni segít és hivatva van a folytonos érintkezés által a szakértelmet fejleszteni, oktatta telepíteni.

Kész szőlőt a kistermelőnek, nem pedig pénzt, mi markát égeti!

Ez itt a jelszó.

Lépjén be a szövetkezetbe tagul saját erejéhez képest minden honpolgár, hogy minél előbb lehetővé válhasson a kisbirtokosnak nyújtandó segítség. E mellett mivel a szövetkezet pénzt folyton haszonnal fogja befektetni, a részjegyek után tisztességes kamatra is van kilátás.

Maurer János.

Vegyes hírek.

— **Gazdasági tanfolyam.** Említve volt lapunkban annak idején, hogy a zempléni megyei gazdasági egyesület intézkedése folytán városunkban egy gazdasági tanfolyam nyitottat. A tanfolyam összesen 20 órára terjedt, mely időből 6 órát a tanfolyamra vonatkozó egyéb teendők teljesítésére kellett fordítani és így maradt összesen a tanításra 14 óra. A tanfolyamra jelentkezett ifjak felett a megyei gazdasági egyesület kiküldöttjei jelenlétében f. hó 25-én tartott meg a vizsgálat a helybeli állami elemi iskolában. Ez alkalommal *Mathiász József* igazgató, a ki vezette a tanfolyamot, bebizonyította, hogy ily rövid idő alatt is lehet ugyan a fiúkkal eredményt elérni, de nem olyant, mely elégséges lenne arra, hogy a gyakorlati életben valami nagy hasznát lehetne venni. A vizsgáló bizottság különben teljes megelégedésének adott kifejezést a tapasztaltak felett. — A midőn köztudomásra hozzuk e tényt, lehetetlen meg nem emlékeznünk röviden a gazdasági egyesület eme ezáltal intézkedéséről. Mert valóban érthetetlen is, hogy tulajdonképpen mit akar ezzel a 20 órás tanfolyammal. Hiszen ha figyelembe

felkértem, a mi jól fog esni nekem, Géza barátomnak, sőt talán Olga kisasszonynak is.

Ambrusz harangozott az első négyesre. Horkay Géza harsány hangon: „tessék felállani“ t hangoztat. Az én tánczsnóm a kis kövér Eszti ke volt, vis a visem pedig egy „röttentő nagy ember“ karján az én imádott Olga kisasszonyom. Ott figura szépen, rendben lefolyt. A hatodik figurában Géza barátomnak egy ötlete támadt: „rétes“ csinálni.

Pardon! tekintetes törvényszék! de az egész históriámnak alapját ez a „rétes“ képezi s így kénytelen vagyok megmagyarázni, hogy mi az a „rétes“, a mily kellemes és izletes az a rétes, a mely a mi háziasszonyaink kiténtetik magukat, ép oly kellemetlen és iztelen ez a rétes. S a mily izléstelen annak a rétesnek a belseje, ép oly kellemetlen ebben a rétesben töltésnek lenni. Az egész abból áll, hogy a párok végén fogódzva csavarognak. A legelső pár megáll s a többiek e pár körül tekerőznek mindaddig, míg egy réteshez hasonló tömkeleg nem válik az egészből. S a ki ebben a rétesben „töltelek“ lesz, az ép úgy össze préselődik, mint valami jöfőle kassai szivar.

Olga kisasszony került a töltelekbe s én meg szerencsémre, vagy jobban mondva szerencsétlenségemre, mellé. Meglehet, hogy nem volt merő véleden, hanem annak a nagy kópé Horkay Gézának a műve. A mit eddig nem tehettem, átöleltem Olga kisasszony darázs derekát.

Soha sem volt még ilyen szép, mint így hófehér ruhában, kipirult arccal. Éreztem forró lehetett, keble pihegését. Egyszerre koromsütét éj lepte el az egész termet, a lámpák kialudtak. (Hm, szedő.) Meglehet, hogy ez is csak annak a nagy kópé Gézának volt a műve, mert ilyen minálunk, a hol Pudler-féle világítás vetekedik a villanyvilágítással, nem eshetik meg; elég az hozzá, hogy koromsütét éjszaka lett. A szép leányok visítottak, persze, mert a csunyak nem

bánnák, ha nappal is sötét lenne, a mamák jajveszkeltek, a cigányok abban hagyták a hegedülést, szerszámaik megmentésére gondoltak.

Hol a gyufa? Kínél van gyufa? Kiáltások töltötték be a termet, a rétes bomladozni kezdett. A zavarban még a miniszterek is szeretnek halászni, hát én hogyné szeretnék? A pillanat olyan „kítőnő“ volt, Olga kisasszony is olyan „kítőnő“ volt, ennyi kilátás mellett nekem nem lehetett más belátásom, minthogy gyorsan átkaptam Olga kisasszony derekát és egy hatalmas csattanós csókot nyomtam égő ajkára.

Rögtön meg is kaptam rá a csattanós választ, mert a villámlást nem követi oly gyorsan a menydörgés, mint a mily gyorsan ezen csók után egy hatalmas pofon rázkódtatta meg a levegőt, tullicizálva a fülsiketítő zajt.

Hogy ez a pofolvas nemcsak erős, hanem hangos is volt, arra tanum nemcsak az én jobbik orezám, hanem az a falrengető óriási kacaj is, mely rögtön utánna felhangzott; általános derűtlenség követte az eddigi sötétség okozta félelmet. Mindenki arra volt kíváncsi, hogy ki halászta a sötétségben azt az irtalmatlan nagy nyaklevest. A kik kérdezték, azok között voltam én is, azt hittem, hogy így el lehet az egész dolgot tussolni.

Ebbeli hiedelmeknek gyorsan véget vetett a mindenes, a ki új lámpákat hozván be, ismét bevilágosította a táncz helyiséget s ezzel egyidejűleg felvilágosította az egész jelenlőket, mert teljesen és diszesen kivilágított őt ujjnak kékes vörös nyoma ott pirult virult orezámon.

A nevetés kacagássá fajult, úgy hogy a zenészek nem játszottak tovább. Szerettem volna, ha egy szinpadí súlyosztó ott nyomban elsúlyosztott volna. Kitámolyogtam a teremből s rohantam hazafelé. Három napig nem lehetett a corpus delicti miatt kimozdulnom a szobából.

Azóta én élve el vagyok temetve: Ha az

utezán járok, a legutolsó suszterinástól is azt hallom utánna kiabálni, hogy ott megy a „pofonlőki Kövy.“ Pácienseim fogynak; auctoritáson, jövőm, boldogságon minden tönkre van téve, ha csak Sárrety Olga kisasszony, ki bizonyára elismeri, hogy a pofont ő adta, nekem itt a törvényszék előtt elégtételt nem ad s arra csak egy mód van, ha kezét s vele együtt a szívét is ideigéri nekem.

Dr. Kövy befejezte panaszát s esdeklő pilantást vetett a szép vádolt nőre, ki majd pirulva, majd reszkette simul mellette ülő atyjához.

Mély esend követte a panaszt. A bírók mosolygott; no itt sem lesz nehéz ítéletet mondani, gondolták magukban.

Az elnök néhány pereznői szünet után felszólította Sárrety Olgát, hogy beismeri-e, hogy a mit dr. Kövy vádló kissé kibővíte előadott, úgy történt. Egy alig hallható „igen“ volt a válasz.

2-ik kérdés. Kész-e a kisasszony a vádló által kínált egyezséget elfogadni azzal, hogy a panaszosnak neje lesz. Olga kisasszony még jobban lesitőtte nefelejtéskék szeméit s már csak suttogta, hogy: igen.

Daczára a hivatalos aktusnak, azért dr. Kövy még sem állhatta meg, hogy oda ne siessen Olgához s meg ne ölelje. Az elnök pedig most az egyszer kivételesen rendre sem utasította holmi nem törvényszéki terembe való jelenetekért. Örült a vádló, örült a vádolt és örültek a bírók is.

Az elnök hivatalos hangja ismét megszólalt: Miután a felek között bíróságon kívüli barátságos kiegyezés történt, a további eljárást megszüntetem. A többi a pap dolga. Sok szerencsét.

Az esküvő megtörtént; épen tegnapelőtt volt. Ez a pofon jól esett, de jól is sikerült, olvasóimnak, de meg minden jó akarómnak én csak az ilyen fajta nyaklevest kívánom.

Iffu.

vesszük, hogy a kötelezett gyermekek mind neveltenek és a legnagyobb mérvben korlátozták, úgy csak számalmas mosolylyal lehet fogadni ezen intézkedést. A jelzett tanító jóformán még arra is kevés, hogy azt a esziszolatlan tömeget tudatára ébressze a tanító annak, hogy tulajdonképpen mit akarnak vele. Bizony sokkal eredményesebb lett volna, ha az a terv valósított volna meg, mely oda irányult, hogy hosszabb tanidővel az egész megyében összesen három gazdasági tanfolyam nyitattik.

— **A városok új szervezete.** A belügyi közigazgatási reformok sorában élénk érdeklődés néz a városok rendezéséről szóló javaslat elé is. E javaslatot Fascho-Moys miniszteri tanácsos kidolgozta és azt véleményadás végett kiosztották a kiválóbb szakértők között. A javaslat az eddigi törvényhatósági és rendezett tanácssal bíró városokat külsőleg egyformán szervezi. Nem lesz városi „törvényhatóság”, hanem csak a „város képviselőtestülete.” A javaslat a lakosság számát veszi alapul a képviselőtestület és a tanács szervezésénél. A képviselőtestület tagjainak számát a lehető minimumra redukálták a javaslatban és pedig 20.000 lakosig 24 és pedig 12 szabadon választott és 12 városi tag képezi a képviselőtestületet. A választásra érdekes újítás, hogy a viriliseket is választják a legtöbb adót fizetők sorából és pedig nem csupán a kimutatott virilisek, hanem a többi adófizetők is résztvesznek a virilisek választásában. A városi képviselőtestület választja a tanácsot és pedig tükös szavazás útján. A tanács az életfogytig megválasztott tisztviselőkből és a képviselőtestületi közgyűlés által hat évre választott tanácsbeliekből áll. A képviselőtestület teljesen elválasztatik a tisztviselői kartól, a mely a képviselőtestületnek, illetőleg a városi közigazgatás tisztán ügyvivő, végrehajtó közege marad. A közgyűlésen a tisztviselők nem bírnak többé szavazati joggal. A képviselőtestület és a városi tanács közötti összekötő kapcsolatot a képviselőtestület által hat évre választott és tisztán reprezentans polgármester és 6 évre választott tanácsbeliek képezik. A városi tisztviselői kar ugyanaz marad körülbelül, mint a mostani, csak hogy életfogytig választják azokat. A polgármesterre nézve van nagy újítás a tervezetben. Ugyanis a harmincezer lakossal bíró városok két polgármestert választanak és pedig egy reprezentans polgármestert, a mely a várost mindenütt és mindenben képviseli és egy ügyvivő polgármestert, a ki a reprezentáció kivételével ugyanazt a hivatalos hatáskört tölti be, mint a mostani polgármester. A reprezentans polgármestert a városi képviselőtestület tagjaiból választja a közgyűlés és pedig 6 évre. A választást a felsége erősíti meg. Az ügyvivő polgármesteri állás hivatali kvalifikációhoz van kötve. Az ügyvivő polgármestert szintén a közgyűlés választja és pedig életfogytiglan. De a választás nem szorul királyi megerősítésre. A tanács felerészben tisztviselőkből, felerészben képviselőtestületi tagokból áll. Az ügyvivő tisztviselő tanácsnokok arányában választott küldöttségbeliek száma alapján több vagy kevesebb tagokból fog állani a tanács, a melynek hatásköre ki fog bővítettetni olyan ügyekkel, a melyekben most a közgyűlés dönt. Viszont a városi közgyűlés is nagyobb szabadsággal és intézkedési joggal lesz felruházva, a mennyiben számos közgyűlési határozat ezután nem szorul miniszteri jóváhagyásra. Legnagyobb újítás képezi a városi számvevőségek államosítása. Ugyanis a városi számvevőségek helyébe, mint a pénzügyminiszterium számvevőségének kirendeltsége, mindmegannyi állami számvevőség lép. Így tehát a központi kormány a városok vagyonának ellenőrzését közvetlenül, saját közegeivel gyakorolja.

— **A tokaj-hegyaljai bor.** A zemplén-vármegyei gazdasági egyesület május hó 15-én Sátoralja-Ujhelyen, a vármegye-háza nagytermében a Tokaj-Hegyalja bortermelőinek boraiból borkóstolót rendez, a melynek ezéjja az, hogy ugy a hazai, valamint a külföldi bornyagykereskedők a saját észleléseik alapján meggyőződést szerezzenek arról, hogy a Tokaj-Hegyaljának a fillokszerepusztítás után újonnan telepített szőlői az utolsó négy év alatt milyen minőségű bort termettek, egyuttal bizonyosságot nyerjenek arról, hogy a Tokaj-Hegyalján a régi hírneves borok teljes és meghamisítatlan valójukban még mindig vannak a bortermelők pénzében. Ezen borkóstolóra a krakkói, leMBERGI, boroszlói és poZENI ipar — illetve kereskedelmi kamarák útján névszerint meghívta az egyesület a külföldi bornyagykereskedőket. Hazai kereskedelmi kamaránk útján pedig a mi borkereskedőinket hívta meg. A borkóstolót megelőző napon, május 14-én 5 tagu zsűri fogja a beérkezett mintákat osztályozni.

— **Eljegyzések.** A bájos és szeretetreméltó Kosziczky Margitot, állami elemi iskolánk egyik

legtehetségesebb tanítónőjét, eljegyezte Eibel Antal budapesti államvasúti tisztviselő. — **Köröskényi** István ungvári helyettes, beési (ungm.) elválasztott ev. ref. lelkész f. hó 21-én váltott jegyet **Kapitány** János sárospataki államképződei gyakorló iskolai tanító kedves leányával Izabellával.

— **Zászlószentelés.** A munkácsi ipartestület díszszólistát szerzett be és annak ünnepélyes felszentelésé május hó 8-án lesz. E zászlószentelési ünnepélyre a helybeli ipartestület is meghívatták, mely meghívás következtében küldöttség fog odautazni.

— **Difteritisz.** Mint egy két héttel ezelőtt megírtuk lapunkban, hogy Sztrajnyánban a difteritisz és egyéb járványos betegségek nagy pusztítást visznek véghez a gyermekek között és az orvos jelentéseire a megye mit sem tesz a baj megszüntetése érdekében. Mint most értesülünk, e híriünk nem felelt meg egészen a valóságnak, mert ott bizony nemesak, hogy nem pusztítottak a jelzett betegségek, de alig fordultak elő olyanok.

— **Kijogott hulló.** A mintegy öt héttel ezelőtt eltűnt **Onuska** János sztrajnyáni gazdaember hullóját f. hó 24-én fogták ki a Laborezből az uradalmi múmalom közelében és a megejett orvosrendőri vizsgálat alkalmával konstataáltott, hogy a tején egy nagy seb volt, a mi arra enged következtetni, hogy büntényáldozata lett **Onuska**.

— **Vendéglős kerestetik.** Az ujonnan épülő málezai gyógyfürdőhöz — május 20-ika körül lesz a megnyitás — kerestetik egy vendéglős, a ki egyszersmind mészáres is. A ki az állást elnyerni óhajtja, forduljon **Dutkay** István málezai körjegyzőhöz, a ki készséggel szolgál bővebb felvilágosítással.

— **Vesztett kutya.** Folyó hó 24-én **Kostyák** rebrinyi tanítót egy veszett kutya veszedelmesen megmarta, miért is azonnal Budapestre utazott a Högyes-féle intézetbe.

— **Áthelyezés.** **Orosz** Ádám szobránczi kir. aljárásbíró hason minőségben az ungvári kir. járás-bíróshoz áthelyeztetett.

— **Esemény.** A közérköles, a közbiztonság, a közlekedés, stb., stb. tekintetekben nagy és súlyos kifogás alá eső ugynevezett Török-utczát, a város eme „mostoha gyermekét”, az itt működő kulturmérnök néhány nappal ezelőtt felmérte.

— **Tolvaj cseléd.** **Hering** Áron helybeli kereskedőnek 12—13 éves cselédje a boltból ellopott mintegy 120 frtnyi összeget. A vizsgálat során a fiatal tolvaj beismeri a tett elkövetését, azonban az összeget nem tudta előadni, mert a mint állítja, azt elvesztette.

— **A gyermekek vallása és házasságok életkora.** Egyik állami anyakönyvi felügyelő felvilágosítást kért a belügyminisztertől arra nézve, vajjon a születendő gyermekek vallására nézve megegyezésre léphetnek-e oly házasság nők, a kik tízenyolezadik életévüket még be nem töltötték? A miniszter legközelebb akként válaszolt erre a kérdésre, hogy az oly házasság hajadonok, a kik a 18-ik élet évét még nem töltötték be, szintén jogosítva vannak a házasság megkötése előtt megegyezésre lépni a születendő gyermekek vallására nézve, mert az ily megegyezésre lépő házasságok tekintetében sem az 1894. XXXII., sem az 1895. XLII. t.-cz. nem állít korlátokat.

— **A fősorozás.** Az idei fősorozás városunkban tegnap vette kezdetét és ma folytatatva, holnap fejeztetik be. Az eredményről jövő számunkban hozunk tudósítást.

— **Esküvő.** Fényes esküvő volt folyó hó 20-án Homonnán. **Glósz** Nándor, ottani állomásfőnök szép és művelt leányát: **Paulát** vezette oltárhoz **Réz** László homonnai ev. ref. lelkész. A díszes násznép egész reggelig maradt együtt a legvigabb hangulatban.

— **Kinevezés.** A m. kir. pénzügyminiszter **Szabó** Lajos huszti kir. adóhivatali tisztet a tokaji kir. adóhivatalhoz ellenőrré kinevezte.

— **Kloroform mérgezés.** A héten **Garfunkel** Dávid helybeli kereskedőnek egy 21 hónapos kis fia kloroformot ivott és ennek következtében hirtelen oly rosszul lett, hogy ha pár percig késnek a szülők az orvosi segítség igénybe vételével, feltétlenül meghalt volna a gyermek. Így is csak hosszabb fáradozás után sikerült dr. **Glück** és dr. **Widder** orvosoknak segíteni a gyermekben. — Ez is intő példálul szolgálhat a szülőknek.

— **Véres verekedés.** Véres verekedésről kapunk hírt, mely M. Jesztreb községben történt. Az öntözködés eredményeként beruggott legények dalolva mentek a kis község utcáján, a kik közül kettő: **Hutás** András s **Slyvka** Mihály szóvitába keltek a fölött, hogy minek merészelté Slyvka a Hutás szeretőjét is megöntené. E szóvitának eredménye az lett, hogy egymásba kezdtek vagdosni kapott himeseiket, s ez a többinek is annyira tetszött, hogy szintén követtek a példát és csakhamar hatalmas tojászapor keletkezett. Ezt egy közápor követte, vegyítve fokosokkal, vasvillákkal s késekkel. A verekedés így folyt azután, melybe már mind belevegyültek, s Slyvka meg Toroncsák nevű legények iszonyatos módon összeverve, összeszúrva hagyták oda a színhelyet. Szerenese volt, hogy az isteni gondviselés épen jó pillanatban hozta a csendőroket, kik dicséretre méltó erélyel állították helyre a csendet és Hutást, ki a legtöbb ablakot törte be és vasvillát használt, megkötözve bekisérték.

— **Kérelem.** Kérem mindazokat a föld-birtokosokat, erdő, ipartelep, malom és kőbánya stb. tulajdonosokat, kik az építendő Hidas-Németi—Szerencsi vasut mentén lagnak, szíves kedjenek velem közölni, mely árakat, minő mennyiségben és hová szállíthatnának az építendő vasut segélyével. Magától értetődik, hogy nyilatkozatuk semmire sem kötelez és tisztán csak abból a czélből szükséges, hogy a vasut jövedelmezősége iránti számítások megejthetők legyenek. Dr. Nyulási János ügyvéd Kassa, Pest-ut 1. sz.

— **A földművelésügyi kir. miniszter,** mint értesülünk, tervbe vette, hogy a Tokaj-Hegyalja borvidékén lakó tanítók számára, az állami és közhasznú szőlőtelepeken, a földművelésügyi tárcza terhére, négy heti tanfolyamot rendeztetett be, hogy a szükséges gyakorlati ismeretek birtokába jutott tanítók a szőlőfelújítás ügyét népszerűsítő tevégek és az ahhoz megkívántató szakismereteket a nép legszélesebb rétegeiben terjesszék.

— **A honvéd póttartalékosok fegyvergyakorlatai.** A honvéd póttartalékosok az idén nem vonulnak be az őszi gyakorlatokhoz, hanem csak a nagy hadgyakorlatok befejezése után hívják be őket.

Nyilatkozat.

Tekintetes Szerkesztő ur!

Becses lapjának egyik utóbbi számában a homonnai ker. betegsegélyző pénztár egy hosszú nyilatkozatot tett közzé, melyben nemesak az ellene emelt vádak alaptalanságát igyekszik bizonygatni, hanem a többek között jónak látta azt is, hogy engem 4 frt 50 kr. táppénz elutajdonításával vádoljon.

Az igazság érdekében és a magam igazolásul ennél fogva szükségesnek tartom kinyilatkozatni a következőket:

Én 1894. és 1895. években tényleg felvettem **Zukály** József bányamunkás táppénzét, de **Herczik** József pénztári megbízott ur előtt mindkét esetben igazoltam, hogy az összeget **Zukály** József tőlem tényleg átvette.

A mi **Sevengyáni** Dionizius betegségi ügyét illeti, és a melyről szintén említést tesz a nyilatkozat, ki kell jelentenem, hogy nevezett beteg volt 1896. évi június hónapban, de tápdíját csak a folyó évi április hó 18-án kapta meg, még pedig közvetlenül, azaz a pénztár ellen e becses lapokban először emelt vádak megjelenése után történt a tápdíj kifizetés.

Ezek után annak elbirálása, hogy vajjon helyesen és törvényesen cselekedett-e a kerületi pénztár akkor, a mikor egy betegdesi esetben majdnem egy teljes év után fizette ki a tápdíjat, nem tartozik rám.

Nagymihály, 1897. április hó 28-án.

Markovics János.

A fenti nyilatkozatot, hogy mindazok, kiknek nevei a betegsegélyző pénztári ügyben felemlítettet, igazolhassák magukat, közöljük; azonban ezuttal kijelentjük, hogy az esetleges további nyilatkozatoknak csakis a nyílttéri rovatban adhatunk helyet.

Szerk.

CSARNOK.

Szélhámosok falun.

A megpróbáltatások nehéz napjai súlyosodtak Keserves községére, melyek idestova egy egész farsangi időnyre terjedtek s kevés híja volt, hogy Carneval herceg meg nem ugrott a faluból, a hol a bánat, a szegény és szomorúság ütötte fel sátorát.

A zsup- és csutkaszárral vegyesen fedett házikók kéményeinek a füstje sem sietett a felhők közé, mint máskor, hanem kavargott, bódorgott, mintha a szomszédok egymás orra alá akartak volna füstölni. Nem csuda, szörnyű módon lepáálták a falu minden rangu közönségét a vándor-művészek.

Csunya, bolondos históriák is történtek ott. Ha szóval kellene elmondani, restellené az ember, mivel el sem hinnék; így nyomtatásban mégis hitelesebb formát kap a történetke.

Egy szép télies reggelen a faluháza falán egy nyomtatott íven szórul-szóra ezek voltak olvashatók.

„Hypodromi jelentés.

Itt még soha nem látott akrobaták!

A nagyvendéglőben este 7 órakor kezdődik:

1. Vérszerinti magas lödömités, a testgyakorlat köréből.

2. Akrobat erőművész talentumos mutatványai. Előadja: Abdel Kader, Kievből származott Janicsár.

3. Világhírű kard- és botnyelés. Előadja: A szép Paula.

4. Kigyó-ember, vagyis a csuszó-mászó ravasz Éva. Előadják úgy, mint az a paradicsomban történt Abdel Kader Janicsár és a szép Paula.

5. Tűzkirály, parázeves és lángnyelés. Hadzsi Xentatól.

6. A gyorsaság problémája. Előadja az egész társaság.

7. Végül következnek a világ legerősebb embere, mert azon létulajdonos, a ki vállalkozni ezen Sámson két legerősebb lovával fekvő helyéből ki-mozdítani, 50 frt jutalomban fog részesítettni az igazgató által.

Pártfogást esd az igazgató:

Siegne Chevaliere

francia lödömitő, erőművész, antispiritista és gondolatolvasó.

— No ez már nagyszerű — szölt a bíró — el is vezetem az öreg Juczit meg a Bogárt, nem mozdítják-e ki a helyéből azt a tálot? A fránya hiszi, hogy két erős lovon tultegyen. Mit mond hozzá törvénybíró ur, hát hiszen 50 frt is valami ugy-e?

— A bizony. Én is vezetek, meg az esküdt komám is egy-egy pár lovat; ha az egyik ki nem mozdítja, majd ki rántja a másik.

— Hanem a'mondó vagyok bíró uram, hogy ebből a dologból panasz is kerülhet, ha a lakosság-nak tudtára nem adjuk.

— Hát persze... hogy persze. Te András, ved meg a dobot, aztán kurrjantsd ki, hogy a kinek van olyan két erős lova, hogy a francia komédiást egy álló helyéből ki-mozdítja, 50 frtot kap. Hámat, istrángot, mindenki hozzon magával este 7 órára a nagykorosmába. Punktum.

— Ez már derék dolog lesz. Adta kutya franciája keservesen emlegeted meg Keservest? — nevetett az öreg bíról az egész tanács.

A toronyóra — ha lett volna — már 7-et kongatna; az idő esthajnalra állt s így falusi számítás szerint körülbelül elkövetkezett a várt pillanat.

— Mi a menyköt akarnak ezek az emberek a korcsma elé vezetett sok lóval? Talán korán volna a tavaszi lövizgálat még, aztán a jegyző is távol van, — kérdé arra menve a plebánus a tanítótól.

A tanító sem tudta megmondani.

— A ki a komédiát megnézni akarja — szölt ki a korcsmaajtóból az igazgató ur — jöjjön be; fizessen 20 krt. A lovakat az udvarba kell vezetni s minden ló után 15. kr. fizetendő.

Ugy is lön, a mint Chevaliere ur mondá. Minden személy és ló után hűségezen lefizették a taksát. A közönség a folyósóra, a lovak az udvarra és állás alá rendeltettek.

A mi aztán következett, azzal nem untatom szives olvasómat. Elég ha annyit mondok, hogy a hypodromisták a program 6-ik pontját játszották le csupán s ezzel megoldották a „gyorsaság problémáját” Keservesen... Eltűntek egyenként az előadás előtt a szélrózsa minden irányában.

A tanulságos eseményt rövid idő múlva másik követte.

Alig bucsuztak el a hypodromisták a falu közönségétől, már ismét magas látogatását teite egy 6 tagból álló színész-trupp Keservesen.

A primadonna fiúbemészóan énekelt, bájosan mosolygott s olyan gyöngyen hajtogatta ide-oda magát a színpadon, hogy a falu notabilitásai „köz-költségen” tartották a társulatot egy pár hétig.

Egy végtelen szombati nap estélyére az „Igmándi kispap.”-ot hirdették előadásul.

A társulat egyik tagja ez estére kölesön kérte a plebánus ur reverendáját, egy másik tagja a jegyző ur téli kabátját... és a további eseményre nem akarom untatni a szives olvasóimat. Annyit szükséges mégis elmondanom, hogy másnap (vasárnap) a plebánus ur kénytelen volt maródit jelenteni — — — a jegyző ur meg egy pár napig bundában járni.

Aegdius Castro.

Szerkesztői posta.

Sértetnö. (Helyben.) Egész röviden válaszolva levelére, sietünk kijelenteni, hogy igen helytelenül jár el ez ügyben. Már az sem volt helyes, hogy hozzánk fordult. Kegyednek nem szabad lett volna mutatnia, hogy nehezelt azért, mert a megnevezettek nem vizitáltak ott. Végre is mindenki ott vizitált, a hol tetszik. Legyen azonban nyugodt, a kegyed tekintélyén azzal nem esett egy csepp esorba sem.

Kívánsí. (Helyben.) A meddig a becsületész költ, feltétlenül, ha bármily fáradságunkba kerül is. Aztán, hogy mikép lesz, nem tudjuk.

Kasszaió jegyző. (Helyben.) Soha se tessék minket informálni a jelzett ügyben. Mi nem törődünk azzal egy esppet sem, ha valakinek lapunk irányra nem imponál. — Különbben is nincs könnyebb a szónál, mert azt fekeve is ki lehet mondani.

M. S. (Gálszécs.) Azon reményben, hogy ígérését be-váltja, megindítottunk.

Sztrópló. A kiadóhivatal küldeni fogja a kérést.

L. Ö. (Máleza.) Nem üti meg a mértéket és így nem is közölhető.

Egy előzető. Név nélkül beküldött közleményekre — ha még olyan jók is azok — nem reflektálunk. Különbben is a „szerecsentlen” világegyen már nyugszik esodeseu.

Felelős szerkesztő:

G Á L V I L M O S.

Kiadó-tulajdonos:

LANDESMAN B.

Nyilt-tér.

(Ezen rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.)

REICH ADOLF

férfi-ruha készítő

Nagy-Mihályon, fútcza

ajánlja nagy raktárát a legújabb divatu

FÉRFI-RUHA

SZÖVETEKBE.

**Kaptárak, keretléczek és más
a méhészethez szükséges esz-
közök és kellékek kaphatók**

Horváthy Gyula

műméhészetében

Zemplén-Szinnán.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

165. sz.

1897.

Árverési hirdetmény.

Atulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a s.-a.-új helyi kir. törvényszék 8575. számú végzése által a *nagybírói takarékpénztár* javára *Id. Király János és társai* ellen 218 frt és 233 frt tőke, ennek 1896. évi június hó 16. napjától számítású 6% kamatai és eddig összesen 87 frt 30 kr. perkoltság követelés erejéig elrondeit ki-elgítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 395 frtra becsült boglya szóna, szalmák, esir, szekér és lovakból álló ingóságok nyilt-vános árverés útján eladotnak.

Mely árverésnek a 2499/1897. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis alperes kistráskai lakásán leendő eszközökre **1897. év május hó 6-ik napjának délelőtt 10 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az éruttett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérnek beesáron alud is eladotni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz ki-fizetendő.

Kelt Nagy-Mihályon, 1897. évi apr. hó 21. napján.

Gál Vilmos,
kir. bír. végrehajtó.

Landesman B.

K Ö N Y V N Y O M D Á J Á B A N

(A „FELSO-ZEMPLEN” KIADÓHIVATALA)

Nagy-Mihályon, Ferencz József-utca

felvételnek mindennemű nyomdai munkák és pedig:

**Körlevelek, Levélpapírok és borítékok
cégyomással, Számlák, Táblázatok,
Lakadalmi és Béli meghívók, Gyászla-
pok, Nérvjegyek, Röpiratok, Szaklapok,
Takarékpénztári nyomtatványok, Lere-
lező-lapok, Árjegyzékek, Szépirodalmi és
Tudományos művek, egyházi, iskolai
és uradalmi nyomtatványok, Nyugták,
Falragaszok stb. stb.**

Ízléses és gyors kiállítás, jutányos árak!

Videki megrendelések a legrövidebb idő alatt teljesítettek.

Könyv-, papir-, író- és rajzszer-kereskedés.
K Ö N Y V K Ö T É S Z E T.